

Nieuwsbrief Natuurpakket Westerschelde

Advies van de Commissie Maljers

De Provincie Zeeland heeft een onafhankelijke commissie van deskundigen gevraagd alternatieven te onderzoeken voor de aanleg van 600 hectare nieuwe estuariene natuur langs de Westerschelde. Opdracht aan deze commissie is te toetsen of deze alternatieven passen binnen de doelstellingen om de natuur van de Westerschelde in stand te houden.

In dit artikel leest u meer over het advies van de Commissie Maljers.

Tachtig alternatieven

Voorzitter en naamgever van de Commissie Maljers prof. drs. F.A. Maljers. De samenstelling van de Commissie is verder als volgt: Prof. dr. W.J. Wolff (mariene biologie), Prof. dr. ir. H.J. de Vriend (waterbouwkunde en morfologie), A. Verbree (voormalig burgemeester Reimerswaal) en mr. drs. M.C. de Smidt (juridisch adviseur Natuurbeschermingsrecht). De Commissie heeft een oproep gedaan om alternatieven in te sturen. In totaal heeft de Commissie 55 inzendingen met in totaal 80 ingediende alternatieven ontvangen en getoetst. De indieners van de alternatieven komen bijna allemaal uit de regio en de meeste hebben hun voorstellen persoonlijk toegelicht. De Commissie was onder de indruk van de betrokkenheid van de indieners en de kwaliteit van de plannen.

Braakman Zuid kansrijk

De Commissie concludeert dat het creëren van een groot gebied met getijdennatuur in de Braakman Zuid een kansrijk alternatief is. Het gaat dan om het gebied ten zuiden van de N61. Toevoer van zoutwater vanuit de Westerschelde lijkt mogelijk door het aanpassen van bestaande afwateringskanalen en door aanleg van nieuwe waterlopen. In eerste aanleg gaat het om een gebied van 350 tot 400 ha, waarvan circa een derde

- *luchtfoto: Het alternatief Braakman Zuid vanuit de lucht*

uit bos bestaat en tweederde uit landbouwgronden. Deze landbouwgronden zijn al aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor het afvoeren van zoetwater uit Vlaanderen ziet de Commissie oplossingen.

In vergelijking met de vijf locaties die nu geselecteerd zijn, verwacht de Commissie dat het toelaten van het getij in de Braakman-Zuid minder maatschappelijke gevolgen heeft. Verder adviseert de Commissie te kijken of een deel van de gronden gebruikt kan worden voor aquacultuur. Tenslotte beveelt de Commissie aan de mogelijkheden voor de Braakman Zuid met zorg verder uit te werken en daarna een Milieu Effect Rapport-procedure in gang te zetten.

Braakman Noord

Het toelaten van getij in de Braakman aan de noordkant van de N61 is volgens de Commissie om maatschappelijke en economische redenen niet wenselijk.

Verdronken Land van Saeftinghe

Een ander voorstel, dat de Commissie afwijst, is het afplaggen en afgraven van het Verdronken Land van Saeftinghe. Hiervoor zijn zes voorstellen ingediend. Na studie concludeert de Commissie, dat het omzetten van hooggelegen schor in lager gelegen schor geen bijdrage levert aan het in stand houden van de natuur van de Westerschelde. Hiervoor zijn drie redenen. Ten eerste gaat de functie van broedgebied voor vogels verloren en het afgegraven schor zou nog te hoog liggen voor de functie van kinderkamer voor jonge vis en garnalen. Ten derde zijn de kosten van afgraven, afvoeren en storten van de grond moeilijk in te schatten, omdat niet zeker is in hoeverre de grond is vervuild. De Commissie verwacht dat deze kosten aanzienlijk zijn.

- *luchtfoto: Land van Saeftinghe is volgens commissie geen haalbaar alternatief*

Eiland in de Scheldemonding

Er zijn 13 voorstellen ingediend voor de aanleg van één of meer eilanden en of strandwallen in het mondingsgebied van de Westerschelde. Ook dit alternatief heeft de Commissie afgewezen. Door het creëren van een eiland in de Scheldemonding, zal geen nieuwe natuur ontstaan. Natuur met strandwallen zal natuur met ondiep water en voedselzoekende vogels vervangen, oordeelt de Commissie. Bovendien zal een eiland de stroming en de sedimentbeweging in de Scheldemonding beïnvloeden, waarbij de gevolgen voor de veiligheid op dit moment niet te overzien zijn.

Mogelijkheden

De Commissie ziet wel mogelijkheden voor een aantal bestaande projecten, die een bijdrage leveren aan het realiseren van 600 hectare nieuwe estuariene natuur. Het gaat dan om het benutten van overcompensatie van de tweede verdieping van 35 ha (Perkpolder) en de compensatie in de Schorerpolder voor de aanleg van de Westerschelde Container Terminal (WCT) van 30 ha. Tenslotte oordeelt de Commissie positief over een aantal voorstellen die op langere termijn de Westerscheldenatuur positief beïnvloeden, zoals het Comcoast project. De Commissie beveelt de principes hiervan aan voor nadere studie.

Het ontpolderen van de locaties Hedwige/Prosperpolder en Zwin is reeds vastgelegd in de Besluiten van de Nederlandse en Vlaamse overheid. De Commissie is van mening dat het niet eenvoudig is dit nu nog te veranderen. Hiernaast heeft de Commissie de aangereikte alternatieven voor deze gebieden ook op inhoudelijke gronden afgewezen.

Het volledige rapport kunt u lezen op website www.zeeland.nl/natuurpakket

Doelstellingen Natuurpakket Westerschelde

Het gaat niet goed met de natuur in het Westerschelde-gebied. Door menselijke ingrepen zijn er steeds minder laag dynamische gebieden, zoals schorren, slikken, zandplaten en ondiep water. Dit oppervlak neemt nog steeds verder af, waardoor de kraamkamerfunctie voor jonge vissen en garnalen en geschikte leefgebieden voor planten en dieren, waaronder watervogels, achteruit gaat. Dit betekent dat er minder verschillende soorten planten en dieren kunnen leven in de Westerschelde en de Noordzee. Om het Westerscheldegebied weer gezond te maken, is een herstelprogramma nodig. Het Rijk heeft bepaald, dat er minimaal 600 hectare nieuwe estuariene natuur ontwikkeld moet worden. Deze nieuwe natuur zal vooral bestaan uit ondiep water, jonge schorren en slikken. De realisering van de natuurmaatregelen moet passen in de randvoorwaarden van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Kader Richtlijn Water.

Gedeputeerde Van Zandbrink: 'Blij dat er een alternatief gevonden is'

Tachtig alternatieven zijn binnengekomen bij de commissie Maljers. Het moet vast een flink karwei zijn geweest om al deze alternatieven op hun merites te beoordelen. De commissie heeft deze taak zeer serieus opgevat en heeft een alternatief gevonden dat kansen biedt. Verschillende indieners hebben de Braakman genoemd als mogelijke oplossing. De commissie heeft op creatieve wijze dit voorstel omgevormd tot het alternatief Braakman-Zuid. Dit is het gebied ten zuiden van de N61.

Van Zandbrink: 'Ik ben blij met de uitkomsten van de commissie. In het rapport stelt de commissie aan de Provincie voor om dit alternatief verder uit te werken. De Provincie pakt deze handschoen graag op. De commissie heeft de eerste stap gezet en het is nu aan ons deze stap aan te vullen. We willen dat doen door het alternatief Braakman-Zuid de komende weken en maanden te onderzoeken op onder andere de inpasbaarheid in het landschap, haalbaarheid, kosten en de combinatie met andere functies in het gebied. Dat moet zorgvuldig en snel gebeuren, zodat we betrokkenen in de Braakman-Zuid én in de geselecteerde polders in het Middengebied duidelijkheid kunnen geven.'

In het rapport worden voor het Zwin en de Hedwige- en Prosperpolder geen andere, haalbare alternatieven genoemd.

Tenslotte vindt Van Zandbrink het belangrijk aandacht te schenken aan de communicatie. 'De komende periode wordt u via deze nieuwsbrief op de hoogte gehouden en zullen we ook met betrokkenen van gedachten wisselen over het ingediende alternatief', aldus de gedeputeerde.

Begrippenlijst

- **Aquacultuur**
Aquacultuur omvat zowel de kweek van dierlijke als plantaardige organismen. De pijlers van de Nederlandse aquacultuur zijn schelpdier- en visteelt. Schelpdierteelt concentreert zich langs de kust, visteelt vindt plaats in recirculatiesystemen. Ook worden mogelijkheden voor zilte landbouw in Nederland onderzocht
- **Estuariën**
Betrekking hebbend op een estuarium: riviermonding, daar waar de rivier in de zee uitkomt. De belangrijkste kenmerken van een estuarium zijn de mengeling van zoet en zout water en het bestaan van hoog en laag water.
- **Getijdengebied**
Gebied waar het (zee)water afwisselend rijst en daalt onder invloed van de door de zon en de maan uitgeoefende aantrekkingskracht.

- **Schor**
Buitendijks gebied dat alleen bij uitzonderlijk hoog water overstroomt. Geheel begroeide op- of aanwas.
- **Sedimentbeweging**
Het door bewegend stromend water of wind achterlaten van materiaal, dat door water of wind is meegenomen. Sedimentatie treedt op als het materiaal niet meer verder vervoerd wordt.
- **Strandwal**
Door de branding van deze op een schoorwal gevormde rug die bij eb gedeeltelijk droog ligt.

Antwoordnota startnotitie Hedwige/Prosperpolder

De Startnotitie MER Hedwige- en Prosperpolder heeft van 1 juni tot en met 12 juli 2006 ter inzage gelegen. In deze Startnotitie staat wat er in het MER-onderzoek onderzocht moet worden en wat de voorgenomen activiteiten zijn. In totaal zijn er 50 inspraakreacties op de antwoordnota ontvangen. In de antwoordnota geeft het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) aan wat er met de inspraakreacties gebeurt. De antwoordnota is eind november 2006 toegezonden aan alle insprekers en ligt ter inzage bij de gemeentehuizen van Hulst en Beveren en bij het informatiecentrum van de Provincie Zeeland te Middelburg. De antwoordnota kunt u ook vinden op:

www.zeeland.nl/natuurpakket en www.mervlaanderen.be

Agenda

- **NOVEMBER 2006**
Publicatie Antwoordnota Startnotitie Hedwige- en Prosperpolder en richtlijnen MER Hedwige- en Prosperpolder

- **Meer informatie:**
U heeft misschien vragen of u wilt meer informatie naar aanleiding van de nieuwsbrief. Neemt u dan contact op met:
Provincie Zeeland, Projectbureau Natuurpakket Westerschelde.
Postadres: Postbus 165, 4330 AD Middelburg
Bezoekadres: Waterschapskantoor, Kanaalweg 1 in Middelburg
Telefoon: 0118-62 17 51 / 06 2890 4195
E-mail: natuurpakketwesterschelde@zeeland.nl
Website: www.zeeland.nl/natuurpakket
- **Colofon:**
Uitgave: Provincie Zeeland (september 2006)
Eindredactie: afdeling Communicatie
Grafische verzorging: afdeling I & D, provincie Zeeland
Fotografie: Anton Dingemanse, Provincie Zeeland
- **Abonnement nieuwsbrief:**
Het abonnement op deze nieuwsbrief is gratis. Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen? Neemt u dan contact op met het Projectbureau.
Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.